
Sluttkommentar til Olav Hjortdal:

Om Torgersens skyldsspørsmål

Hjortdal mener uten motforestilling at dommen fra 1958 er riktig, altså at Torgersen ble dømt for drapet i 1957 på holdbare bevis. Takk for dette klare svaret.

Det er riktig at Torgersen ble funnet «skyldig på grunnlag av det som kom frem under avhørene i rettssalen samt summen av indisier». Det er banalt. Problemstillingen er om «det som kom frem», altså bevisene for Torgersens skyld, var holdbare. De sentrale bevisene som felte Torgersen var et tannbitt i den drepes venstre bryst som de sakkyndige sa var «identisk», med Torgersens tenner, fem barnåler i Torgersens dress som de sakkyndige sa var unike og helt like barnåler fra et gammelt juletre der liket ble funnet og antatte avføringsflekker på Torgersen som de sakkyndige sa stammet fra Rigmor Johnsen. Juryen fikk høre at disse bevisene var nær hundre prosent sikre. Men det var de ikke. De er verdiløse som bevis for Torgersens skyld. Det lar seg ikke bestride i dag. Hvilket bevisgrunnlag Hjortdal da har for å mene at dommen er riktig, redegjør han ikke for og det kan han heller ikke.

Det er videre riktig at Torgersen hevder at han avga hårprøve. Dette er ikke protokollført og ingen vitner kan bekrefte at det har funnet sted. Hjortdal

slutter at da kan ikke Torgersen ha avgitt hårprøve. Det er selvsagt ingen holdbar slutning. Eskeland har grundig redegjort for dette i brevet som Hjortdal viser til, men som han ikke refererer på en saklig måte. Vi har statsadvokat Dorenfeldts ord for at «negative funn» ikke ble protokollført. Med «negative funn» mente han åpenbart funn som ikke pekte mot Torgersen.

Vi kjenner heller ikke opprinnelsen til hårene som ble funnet på Rigmors kåpe. Det er ingen protokoll knyttet til dem heller. Det kan derfor godt være Torgersens egne hår som han har avgitt. Torgersen er redd for det. Det er ikke vanskelig å forstå etter det han har gjennomlevd i denne saken. Skulle det vise seg at hårene på Rigmor Johnsens kåpe er Torgersens egne hår, er vi ikke i tvil om at Gjenopptakelseskommissjonen vil tolke det som hår som ble avsatt da Torgersen drepte Rigmor.

Poenget, som Hjortdal ikke kan ha oppfattet, er hårenes usikre opprinnelse. Hvorvidt politiet har «manipulert med hårene for å fremskaffe et fellende bevis» kan vi ikke vite. Hva vi «tror» om dette er uten betydning. Hjortdals ønske om at vi svarer ja eller nei på hva vi tror på dette punkt, får han derfor ikke oppfylt. Det som er viktig her, er hva Torgersen føler og frykter. Vi vil

anbefale Hjortdal å lese den kronikken Brandtzæg nylig skrev om «Juridisk helhetsvurdering» (Klassekampen 11. mai. Lenke til kronikken i nettutgaven på www.tannlegetidende.no). Her beskrives flere dokumenterte tilfeller av oppklarte justismord hvor politiet har jukset for å få saken til å stemme med sin teori.

En ny (den sjette!) gjenåpningsbegjæring vil bli levert i midten av juni, denne gangen vederlagsfritt av de erfarne advokatene Cato Schiøtz og Pål W. Lorentzen, som ikke tidligere har hatt noe med Torgersen-saken å gjøre. De ville selvsagt aldri ha påtatt seg dette enorme oppdraget uten at de etter måneders studier av sakens dokumenter har dannet seg en klar oppfatning om at Torgersen ble dømt på uholdbare bevis.

*Professor Per Brandtzæg
Avdeling for patologi, Oslo
universitetssykehus, Rikshospitalet
per.brandtzag@medisin.uio.no*

*Professor Ståle Eskeland
Det juridiske fakultet, Universitetet Oslo
stale.eskeland@jus.uio.no*

http://www.tannlegetidende.no/asset/2015/Klassekampen_Juridisk_helhetsvurdering_Brandtzaeg_2015-05-11.pdf